

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	17 Ebrill 2023
Swyddog Arweiniol	Gareth Owens, Clerc yr Awdurdod
Swyddog Cyswllt	Matt Georgiou, Dirprwy Glerc 01745 535286
Pwnc	Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau i Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) fel sy'n ofynnol yn ôl y ddeddfwriaeth.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 1 Fel mater o lywodraethiant corfforaethol da, mae'r Pwyllgor Safonau'n darparu adroddiad blynyddol ar ei weithgareddau i'r Awdurdod ar ei weithgareddau yn ystod pob blwyddyn ariannol. Mae'n ddyletswydd statudol bellach ar y Pwyllgor Safonau i wneud hynny.
- 2 O ganlyniad, mae deunawfed adroddiad blynyddol y Pwyllgor wedi'i atodi i'r Aelodau ei ystyried.

ARGYMHELLION

- 3 Dylai'r aelodau:
 - i) nodi adroddiad blynyddol y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2022/23.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Amherthnasol.
Cyllideb	Mae unrhyw gostau sy'n gysylltiedig â chyfarfodydd a digwyddiadau y mae'r aelodau yn eu mynychu yn cael eu had-dalu o'r gyllideb deithio a chynhaliaeth.
Cyfreithiol	Does dim goblygiadau penodol yn codi o gymeradwyo'r argymhelliad.
Staffio	Does dim goblygiadau penodol yn codi o gymeradwyo'r argymhelliad.
Cydraddoldeb/ Hawliau Dynol/y Gymraeg	Does dim goblygiadau penodol yn codi o gymeradwyo'r argymhelliad.
Risgiau	Does dim goblygiadau penodol yn codi o gymeradwyo'r argymhelliad.

ADRODDIAD BLYNYDDOL PWYLLGOR SAFONAU AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU AR GYFER 2022/23

Cefndir

Dyma ddeunawfed adroddiad blynyddol y Pwyllgor Safonau i'r Awdurdod Tân ac Achub ac mae'n cwmpasu'r cyfnod o Ebrill 2022 i Fawrth 2023. Mae deddfwriaeth yn mynnu bod Pwyllgorau Safonau yn cyfarfod o leiaf unwaith y flwyddyn.

Mae Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Safonau yn cynnwys hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ran ymddygiad gan Aelodau'r Awdurdod. Hefyd, lle mae caniatâd statudol i wneud hynny, mae'n derbyn adroddiadau a chwynion am Aelodau ac yn cynnal neu'n goruchwyllo ymchwiliadau a gwneud argymhellion i'r Awdurdod.

Aelodaeth

Ni fu unrhyw newid o ran ei aelodaeth yn ystod y flwyddyn. Dyma aelodaeth y Pwyllgor Safonau:

Aelodau Annibynnol

Sally Ellis 01/01/22 – 31/12/25 (ail dymor)

Julia Hughes 01/01/22 – 31/12/25 (ail dymor)

Gill Murgatroyd 01/09/19 – 31/08/23 (tymor cyntaf)

Gareth Pritchard 01/09/19 – 31/08/23 (tymor cyntaf)

Aelodau'r Awdurdod Tân ac Achub

Y Cynghorydd Marion Bateman (09/6/22 – tan etholiadau nesaf y Cyngor)

Y Cynghorydd John Brynmor Hughes (07/06/22 – tan etholiadau nesaf y Cyngor)

Presenoldeb

Cynhaliwyd cyfarfod ar 14 Hydref 2022 trwy Zoom ac eto ar 9 Chwefror 2023. Roedd Julia Hughes, Sally Ellis, Gill Murgatroyd a Gareth Pritchard yn bresennol yn y cyfarfod ar 14 Hydref 2022 ac roedd yr aelodau i gyd, heblaw am Gill Murgatroyd, yn bresennol yn y cyfarfod ar 9 Chwefror 2023.

Materion a Draffodwyd

Yn ei gyfarfod ar 14 Hydref 2022, bu'r Pwyllgor yn ystyried ac yn trafod:

- Ymweliadau gan aelodau annibynnol y Pwyllgor i arsylwi cyfarfodydd yr Awdurdod a rhoi adborth i'r Pwyllgor
- Adborth ar sesiynau sefydlu Aelodau i'r Awdurdod
- Creu fforwm safonau cenedlaethol

- Adroddiad Blynyddol Panel Dyfarnu Cymru ar gyfer y flwyddyn 2021/22
- Adroddiad Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ar gyfer 2021/22
- Cyhoeddi "Ein Canfyddiadau" gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru
- Blaengynllun gwaith.

Yn ôl yr aelodau hynny o'r Pwyllgor a oedd wedi mynychu'r sesiynau sefydlu, bu'r profiad yn un hynod werthfawr, gan ei fod yn caniatáu iddyn nhw gael cipolwg ar sut mae'r Gwasanaeth yn gweithio a chwrdd ag aelodau allweddol o staff. Daeth cadarnhad hefyd gan y Swyddog Monitro bod holl Aelodau'r Awdurdod Tân wedi cwblhau eu hyfforddiant Cod Ymddygiad (y Cod) gyda'u Cyngor eu hunain. Nododd y Pwyllgor bod 6 aelod o'r Awdurdod heb fynychu'r sesiynau sefydlu.

Croesawodd y Pwyllgor y cam i sefydlu fforwm safonau cenedlaethol ar gyfer Cadeiryddion Pwyllgorau Safonau a phenderfynodd y dylai roi adborth o'r fforymau hynny i gyfarfodydd y Pwyllgor yn y dyfodol.

Penderfynodd y Pwyllgor y dylai anfon gohebiaeth at Aelodau'r Awdurdod yn nodi'r themâu allweddol a oedd wedi deillio o'r cyhoeddiad "Ein canfyddiadau" gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. Cafodd hwn ei anfon at holl aelodau'r Awdurdod, yn ogystal â dolen i'r cyhoeddiad.

Penderfynodd y Pwyllgor y dylai Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor gyfarfod Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion yr Awdurdod a'r Pwyllgor Archwilio i drafod rôl y Pwyllgor a rôl aelodau annibynnol yn arsylwi cyfarfodydd yr Awdurdod.

Cyfarfu'r Pwyllgor eto ar 9 Chwefror 2023. Yn y cyfarfod hwn, bu'r Aelodau'n ystyried y materion canlynol:

- Presenoldeb yr Aelodau yng nghyfarfodydd yr Awdurdod
- Adborth ar bresenoldeb aelodau annibynnol mewn cyfarfodydd
- Ailbenodi aelodau annibynnol
- Blaenraglen waith ar gyfer adolygu polisïau a phrotocolau perthnasol Cyfansoddiad yr Awdurdod
- Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru – Cyhoeddi 'Ein Canfyddiadau'
- Adborth ar Gyswilt â Chadeiryddion/Is-gadeiryddion cyfarfodydd yr Awdurdod
- Cylch gorchwyl y Fforwm Cenedlaethol ar gyfer Pwyllgorau Safonau
- Adborth ar y Fforwm Cenedlaethol ar gyfer Pwyllgorau Safonau
- Y Flaenraglen Waith ar gyfer 2023/24

Materion a drafodwyd

Cafwyd crynodeb o'r cyfarfod rhwng Cadeirydd y Pwyllgor a Chadeiryddion ac Is-gadeiryddion yr Awdurdod a'r Pwyllgor Archwilio. Yn ogystal â throsolwg o gylch gwaith y Pwyllgor, cafodd Adolygiad Penn, ymweliadau Aelodau Annibynnol i arsylwi cyfarfodydd yr Awdurdod, Presenoldeb Aelodau ac Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau i gyd eu trafod. Cytunwyd y byddai cyfarfod pellach o'r Cadeiryddion a'r Dirprwy Gadeiryddion yn cael ei gynnal er mwyn trafod Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau.

Cafodd amserlen ei phennu ar gyfer y Pwyllgor i adolygu'r codau a'r protocolau canlynol fel rhan o'i adolygiad treigl o'r protocolau hynny yn ystod tymor llawn yr Awdurdod:

- Cod Ymddygiad yr Aelodau
- Protocol ar gyfer perthnasoedd Aelodau/Gweithwyr
- Gweithdrefn ar gyfer datrys cwynion am Aelodau'n lleol
- Protocol Cyfryngau Cymdeithasol
- Protocol ar Roddion a Lletygarwch Aelodau a Gweithwyr
- Proses rheoli cwynion am Safonau

Cytunwyd ar amserlen i aelodau Annibynnol y Pwyllgor fynychu ac arsylwi cyfarfodydd yr Awdurdod a bwydo eu harsylwadau'n ôl i'r Pwyllgor.

Cafwyd adroddiad ar lafar yn ymwneud ag ymchwiliadau Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru i achosion o aelodau o'r Awdurdodau Tân yng Nghymru yn torri'r Cod. Roedd hyn yn cynnwys adolygiad o Adroddiadau Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn dyddio'n ôl i 2006/7. Ni ymchwiliwyd i unrhyw faterion o'r fath, a dim ond tri chwyn a wnaed i'r Ombwdsmon am aelodau'r Awdurdod Tân yn ystod y cyfnod hwn.

Cafodd y cylch gorchwyl y Fforwm Cenedlaethol ar gyfer Pwyllgorau Safonau eu derbyn a'u cymeradwyo. Rhoddodd y Cadeirydd adborth i'r Pwyllgor ar gyfarfod cyntaf y fforwm.

Hyfforddiant

Mae'r Pwyllgor wedi cytuno y bydd yn cynnal hyfforddiant ym mhob un o'i gyfarfodydd ar faterion sy'n berthnasol i'w gylch gorchwyl. Yn y cyfnod hwn, derbyniodd y Pwyllgor hyfforddiant mewn pryd mae'r Cod yn berthnasol, a Pharch a Chydraddoldeb o dan y Cod. Bydd hyfforddiant yn parhau i gael ei roi ar rannau cyfansoddol y Cod.

Blaengynllun Gwaith

Mae'r Pwyllgor wedi gosod blaenraglen iddo'i hun er mwyn sicrhau ei fod yn cyflawni ei gylch gorchwyl ac yn ystyried yr holl eitemau sydd angen iddo eu cwmpasu o fewn blwyddyn. Ymysg pethau eraill, mae'r eitemau arfaethedig yn cynnwys: y slot hyfforddi rheolaidd (y cyfeirir ato uchod); adroddiadau blynyddol ac adroddiadau achos gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru a Phanel Dyfarnu Cymru; adborth gan Aelodau Annibynnol o'u harsylwadau am gyfarfodydd; a pharhau i adolygu presenoldeb yr aelodau yng nghyfarfodydd yr Awdurdod.

Mae'r Pwyllgor yn cynnal adolygiad treigl o'r codau a'r protocolau sydd o fewn ei gylch gorchwyl fel bod pob un yn cael ei ystyried o leiaf unwaith yn ystod tymor pob Awdurdod. Ar gyfer 2023/24 bydd adolygiad o'r Protocolau ar berthnasoedd Aelodau/Gweithwyr a Rhoddion a Lletygarwch, a Chod Ymddygiad yr Aelodau.

Cwynion yn erbyn Aelodau'r Awdurdod Tân ac Achub

Doedd dim cwynion am Aelodau'r Awdurdod yn ystod y cyfnod hwn.

Goblygiadau ariannol

Caiff y gyllideb ar gyfer y Pwyllgor Safonau ei rheoli o dan un pennawd cyllideb ar gyfer holl gostau'r Awdurdod. Ers 2012, mae gan aelodau annibynnol o'r Pwyllgor Safonau hawl i hawlio costau yn ôl ar gyfer mynychu cyfarfodydd a digwyddiadau. Ar gyfer mynychu cyfarfodydd yn y flwyddyn ariannol hon, cafodd cyfanswm o £898.00 ei hawlio.

Casgliad

Mae'r Pwyllgor Safonau'n argymhell y dylai Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru nodi ei adroddiad blynyddol ar gyfer 2022/23.